GARDEREN, BAKEN IN HET GROEN

De geschiedenis van een Veluws dorp

door Hennie en Peter van den Born, Gerjan Crebolder, Gerrit de Graaff, Jaap Manssen, Dick Veldhuizen en Henk van der Vlist; samensteller Gerjan Crebolder.

Schaffelaarreeks nr. 29
Barneveld, Koninklijke BDU Uitgeverij B.V., 2001©

Inhoudsopgave:

blz.:

Voorwoord, *door Goos Foppen, voorzitter van de vereniging Plaatselijk Belang Garderen* 7
Inleiding, *door Gerjan Crebolder* 9
Garderen in de loop der eeuwen
- Fragmenten uit de geschiedenis van Garderen, *door Gerjan Crebolder* 11
- De grote brand van 1811, *door Henk van der Vlist* 25
- De maalschap Garderen, *door Gerjan Crebolder* 27
- Het inwonertal van Garderen door de eeuwen heen, *door Dick Veldhuizen* 33
- De Tweede Wereldoorlog, *door Gerjan Crebolder* 37
- Een Garderense tragedie: de terechtstelling van Evert Bronkhorst, *door Gerjan Crebolder* 49
- Viering 50 jaar vrijheid in april/mei 1995, *door Hennie van den Born-Reitsma* 57
Toen Garderen nog niet bestond..., *door Jaap Manssen*
- Sporen van zeer oude bewoning 59
- De Beumelerberg 60
- Bergsham 63
Ontstaan van het landschap, *door Gerrit de Graaff*
- Boeschoten: een kaal landschap veranderde in een bos 67
- De Garderense Enk, 't Sol en De Wilde Kamp 71
- Het mysterieuze Solse Gat 75
- Het Speulder- en Sprielderbos was vroeger een eikenbos 77
- De Koningseik, *door Dick Veldhuizen* 82
In velden of wegen, toponymie in en om Garderen, *door Dick Veldhuizen* 85
Kerkgeschiedenis van Garderen, *door Henk v.d. Vlist*
- Kerkelijk leven 99
- De kerk van Garderen 111
- Geschiedenis van de Gereformeerde kerk 127
- Begraven in Garderen 131
De school en het onderwijs in Garderen, *door Henk v.d. Vlist* 135
Gezondheidszorg, *door Gerjan Crebolder*
- Doktoren en vroedvrouwen 145
- De 'Rode Loop'; een 18de eeuwse epidemie 150
Legergroen en luchtmachtblauw; land- en luchtmacht in Garderen, *door Gerjan Crebolder*
- 'En we ganen naar de kamp van 't Loo' 153
- Het Remontedepot Nieuw Milligen 161
- Geïnterneerde Serviërs, *door Dick Veldhuizen* 171
Nieuw Milligen na de oorlog 173
- Voorheen: legerplaats "De Wittenberg" 177

- Vliegveld Garderen 187
- Air Operations Control Station (AOCS) Nieuw Milligen 189
Hoe de tijd 'De Lichthoeve' inhaalde, *door Dick Veldhuizen* 197
- Korenmolen "De Hoop", *door Henk v.d. Vlist* 199
Poelen, putten en pompen, *door Gerjan Crebolder* 207
Een nijver volkje. De Garderense middenstanders in heden en verleden, *door Gerjan Crebolder* 215
- Geen schik in het werk, *door Dick Veldhuizen* 219
- Gaten in de markt, *door Dick Veldhuizen* 221
De PTT in Garderen (de familie Zevenbergen en de post), *door Dick Veldhuizen* 223
De optische telegraaf, *door Gerjan Crebolder* 227
De opkomst van het toerisme, *door Gerjan Crebolder* 229
- "De Roskam", een afgrijselijke herberg, *door Dick Veldhuizen* 240
Garderenen en hun verenigingsleven, *door Dick Veldhuizen* 245
- "De Koepel", *door Peter van den Born* 247
Bekende en markante inwoners, *door Dick Veldhuizen* 259
Garderenen in vreemde ogen, *door Dick Veldhuizen* 263
Garderen en de beeldende kunst, *door Dick Veldhuizen* 265
Registers op persoons- en topografische namen 275

Bijlagen
1: Lijst van opvolgende functionarissen 307
2: Posten uit de Garderense diaconieboeken 309
3: Commandanten enz. Kamp Nieuw Milligen 311
4: Commandanten enz. legerplaats "De Wittenberg" (Generaal Kootkazerne) 313
5: Commandanten luchtmachtonderdelen Garderen 315
6: Personeel korenmolen "De Hoop" 316
7: Instructie Barend Rasink, koster, schoolmeester, enz. 317
Lijst van geraadpleegde literatuur 320
Verantwoording afbeeldingen 324
Lijst van reeds verschenen delen in de Schaffelaarreeks 325
Colofon 327

Colofon:

Garderen, baken in het groen.
De geschiedenis van een Veluws dorp.

door Hennie en Peter van den Born, Gerjan Crebolder, Gerrit de Graaff, Jaap Manssen, Dick Veldhuizen en Henk van der Vlist; samensteller Gerjan Crebolder.

Schaffelaarreeks nr. 29

De Schaffelaarreeks staat onder redactie van drs. H. van der Vlist (voorzitter), mevr. H.A. Blaauw-de Wit, J.W. van Dijk en G. Crebolder (secretaris).

ISBN 90-70150-47-6
Oplage 2.000 exemplaren
Lettertype: Helvetica
Omslagontwerp: Joop Brons, BDU
Lay-out en druk:
Barneveld, Kon. BDU Uitgeverij B.V., 2002©